

Socialtjänstförvaltningen

KANSLIÄVDELNINGEN

Handläggare: Anna Mattsson

Tfn: 08-508 25 653

Christina Höglom 08-508 25 606

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2005-01-23

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN

2005-02-15

DNR 402-597/2003

Till
Socialtjänstnämnden

**Samverkansavtal med Stockholms läns landsting (SLL)
angående vård och boende platser för hemlösa med allvarliga
fysiska sjukdomar**

(3 bilagor)

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden beslutar att ge förvaltningsledningen i uppdrag att teckna samverkansavtal med SLL enligt detta tjänsteutlåtande.
2. Socialtjänstnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Dag Helin

Eddie Friberg

Rita Kahn

Sammanfattning

Förvaltningen har genom nära samarbete med landstingets beställaravdelning utarbetat en form för samarbete mellan landstinget och staden för gemensamma platser för vård och boende för hemlösa med allvarliga fysiska sjukdomar. Samarbetet kommer att ge möjlighet att erbjuda en unikt sammansatt kompetens av somatisk, psykiatrisk och beroendevård samt den psykosociala hjälp och det stöd gruppen behöver. Platserna kommer att finnas på en avdelning inom Ersta diakonisällskap och regleras i nedan beskrivna avtal

Bakgrund

I tjänsteutlåtandet ”Förslag till modell för vårdsamordning för vissa hemlösa samt förslag på gemensam inventering och utredning av samfinansiering av vårdplatser” som togs i Socialtjänstnämnden 2004-01-30 definierades en grupp hemlösa som är i särskilt behov av att samarbetet mellan staden och landstinget fungerar väl.

”Hemlösheten är ofta kombinerad med missbruksproblem, psykiatriska problem och **allvarliga somatiska sjukdomar**. Hemlösa med multiproblematik har ett stort omvårdnadsbehov som kräver insatser från såväl landstingets sjukvård som socialtjänsten. Vård och behandling måste organiseras gemensamt och göras lättillgänglig för den enskilde.”

Förvaltningen fick två uppdrag angående vårdsamordning för vissa hemlösa.

1. Att tillsammans med landstinget genomföra en inventering av befintliga vårdplatser för målgruppen och presentera för socialtjänstnämnden i april 2004.
2. Att tillsammans med landstinget utreda former för samfinansiering av vårdplatser för målgruppen och återkomma med förslag senast juni 2004.

Förvaltningen redovisade dessa uppdrag i tjänsteutlåtandet ”Gemensamma vård och boende platser för hemlösa med allvarliga fysiska sjukdomar” i socialtjänstnämnden 2004-06-22.

I Hälsa och sjukvårdsutskottet (HSU) i Stockholms läns landsting behandlades ärendet ”Ersta sjukhus som närsjukvårdscentrum på Södermalm” 2004-05-25. I ärendet redovisas att Beställarkontor vård, Beställaravdelning Stockholm tillsammans med ledningen för Ersta sjukhus har diskuterat möjligheten att etablera Ersta sjukhus som ett närsjukvårdscentrum på Södermalm i samverkan med Rosenlunds närsjukhus. HSU uppdrog åt Beställarkontor Vård att förhandla om avtal med Ersta Diakonisällskap i enlighet med de beskrivna intentionerna. Verksamheter som föreslogs ingå i Ersta närsjukvårdscentrum var bl.a. vårdplatser för somatiskt sjuka hemlösa.

Landstingets Beställaravdelning och socialtjänstförvaltningen hade då inlett diskussioner om möjligheten att utveckla en avdelning för vård och boende med ett mindre antal (7-10) platser för den hemlösa gruppen med stort vårdbehov. Förvaltningen fick i uppdrag att tillsammans med landstinget hitta former för samfinansiering av vård och boende platser och i ett inledningsskede dela kostnaden solidariskt 50-50. En förutsättning för finansieringen var att kommunfullmäktige avsatte pengar till detta ändamål till socialtjänstnämndens budget för 2005.

Den samordningsgrupp som tillsattes av socialborgarrådet och landstingsborgarrådet i april 2003 har under hösten 2004 arbetat vidare med att lösa de återstående frågorna omkring formen för samarbete och samfinansiering. Borgarråden har fungerat som styrgrupp för samordningsgruppen och fått kontinuerlig återkoppling på utredningsarbetet.

I socialtjänstnämndens budget för 2005 tillfördes nämnden 10,0 mnkr till arbetet med hemlösa och gemensam finansiering av vårdplatser i samarbete med SLL genom Hållpunkt. (Hållpunkt tillhandahåller primärvård till hemlösa personer)

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats i samverkan mellan kansliavdelningen, staben och Individorienterade Verksamheter i samråd med landstingets representanter i samordningsgruppen.

Samarbete och samfinansiering

I den gemensamma policyn för missbrukarvård och specialiserad beroendevård mellan kommun och landsting i Stockholms län från januari 1998 slås fast att särskilda ansvarsförhållanden för hemlösa missbrukare måste formuleras.

I policydokumentet anges vidare att den generella principen för ansvarsfördelning- geografiskt avgränsat befolkningsansvar- inte är tillämplig på den hemlösas situation. De hemlösa saknar ofta geografisk bestämd befolkningsstillhörighet. Den vård och behandling gruppen hemlösa med sammansatt problembild är i behov av kan bara uppnås i ett mycket nära samarbete mellan kommun och landsting. Hemlösa med multiproblematik har ett stort omvårdnadsbehov som kräver insatser från såväl socialtjänst som hälso- och sjukvård. Många gånger är omvårdnadsbehoven mycket långvariga. Vård och behandling måste organiseras gemensamt och göras lättillgänglig för den enskilde.

Förvaltningen har genom nära samarbete med landstingets beställaravdelning utarbetat en form för samarbete mellan landstinget och staden för gemensamma platser för vård och boende för hemlösa med allvarliga fysiska sjukdomar. Samarbetet kommer att ge möjlighet att erbjuda en sammansatt kompetens av somatisk, psykiatrisk och beroendevård samt den psykosociala hjälp och stöd som gruppen behöver.

Eftersom den här formen av nära samarbete inte funnits tidigare har arbetet med uppdrag, avtalsskrivning och definitioner varit nyskapande och formerna för samarbete kan efter uppföljning och utvärdering ligga till grund för liknande samarbeten inom andra verksamheter eller med andra huvudmän. Kommunförbundet Stockholms län (KSL) har följt arbetet och är intresserad av möjligheten för liknande samarbete mellan länskommunerna och landstinget.

I tjänsteutlåtandet ”Gemensamma vård och boende platser för hemlösa med allvarliga fysiska sjukdomar” som togs i Socialtjänstnämnden 2004-06-22 beskrevs ett antal frågor där vidare utredning behövdes för att lösa formerna för samarbete och samfinansiering. Dessa frågor var bl.a:

- avtals- och kontraktsfrågor
- definition av vård- och boendeform
- personalkategorier anställda vid vård-/boendeenheten
- regler för in- och utskrivning
- vård- och boendeavgifter inklusive kostnader för den enskilde

I bilagorna till detta tjänsteutlåtande, ”Samverkansavtal Stockholms läns landsting (SLL), Beställarkontor Vård genom beställaravdelning Stockholm och Stockholms kommun genom dess socialtjänstnämnd, Uppdragsbeskrivning och Uppföljningsplan beskrivs samarbetet och samfinansieringen i detalj.

Nedan följer en sammanfattning av hur formerna för samarbete och samfinansiering har lösts.

Avtals- och kontraktsfrågor

När det gäller avtal- och kontraktsfrågor föreslås följande konstruktion:

SLL kommer att teckna avtal med vårdgivaren för driften av vårdplatser för hemlösa med svår somatisk sjukdom, vilket gäller från och med 2005-03-01 till och med 2007-12-31. Avtalet mellan SLL och vårdgivaren biläggs inte detta tjänsteutlåtande eftersom avtalet kan tecknas först efter socialtjänstnämnden beslutat att teckna samverkansavtal mellan Stockholms kommun genom dess socialtjänstnämnd (Staden) och Stockholms läns landsting (SLL) Beställarkontor Vård genom beställaravdelning Stockholm. Samverkansavtalet reglerar formerna för samfinansiering och drift av vård och boende platser för hemlösa med svår somatisk sjukdom.

Avtalet gäller från och med 2005-03-01 till och med 2007-12-31, varefter avtalet upphör att gälla. Parterna kan komma överens om förlängning av avtalet med 2 år. Sådan överenskommelse skall skriftligen träffas senast tolv månader före avtalstidens utgång.

SLL ersätter vårdgivaren med 12 mnkr årligen för att driva verksamheten. I samverkansavtalet regleras att Staden årligen ersätter SLL med 6 mnkr. SLL fakturerar Staden 500 tkr månadsvis 30 dagar netto med avdrag för bidragsmoms med början 2005-03-01.

Definition av vård och boende

Uppdraget innebär ett *medicinskt stödboende* för svårt somatiskt sjuka hemlösa män och kvinnor med ett medicinskt kvalificerat omhändertagande och ett

socialt kvalificerat motivationsarbete. Verksamheten är ett icke permanent boende för omvårdnad och rehabilitering av hemlösa med allvarliga somatiska sjukdomar och komplex problematik.

Personalkategorier anställda vid vård-/boendeenheten

Verksamheten leds av en chef med socionomexamen eller annan likvärdig utbildning tillsammans med en medicinskt ledningsansvarig läkare med specialitet i allmänmedicin. De övriga personalkategorierna kommer att bestå av sjuksköterskor, behandlingsassistenter samt undersköterskor.

Regler för in- och utskrivning

Inskrivning till verksamheten görs efter biståndsbedömning via den vårdsamordningsgrupp som finns på Hållpunkt. Vårdsamordningsgruppen består av tre läkare från Hållpunkt med specialistkompetens i resp. allmänmedicin, beroendevård och psykiatri samt en erfaren sektionschef från socialtjänstförvaltningens enhet för hemlösa. Handläggare från aktuell stadsdel knyts till vårdsamordningsgruppen. Den hemlöse remitteras till vårdsamordningsgruppen när alla andra insatser bedöms vara uttömda. Vårdsamordningsgruppen är den instans som har inläggningsmöjlighet till verksamhetens åtta vårdplatser. Utskrivning från verksamheten görs via vårdsamordningsgruppen i samråd med placerande förvaltning och på initiativ från ledningen för enheten. Vid utskrivning ska vårdplan för fortsatta insatser finnas.

Vård- och boendeavgifter inklusive kostnader för den enskilde

SLL kommer att ersätta vårdgivaren 12 mnkr/år och i samverkansavtalet mellan SLL och socialtjänstnämnden finns reglerat att nämnden ersätter SLL med hälften av det beloppet (enligt principen solidarisk finansiering 50-50) 6 mnkr/år. En vård/boende plats kommer att kosta 4110 kr/dygn. För socialtjänstnämnden innebär det en kostnad på 2055 kr dygn/plats.

När en klient/patient placeras på en vård/boende plats kommer förvaltning att fakturera placerande förvaltning den avgift som för nuvarande tas ut på förvaltningens äldreboende för hemlösa, Gamlebo dvs. 1553 kr och resterande kostnad 502 kr dygn/plats kommer att subventioneras genom anslag från socialtjänstnämnden. Vid en 70 % beläggning blir subventionen d.v.s socialtjänstnämndens nettokostnad 2,8 mnkr per/år. En egenavgift på 149 kr kommer att tas ut av den enskilde av placerande förvaltning.

Tillämpningsanvisningar kommer att skrivas av förvaltningen och distribueras till stadsdelsförvaltningar/Enheter för hemlösa innan 2005-03-01 då avdelningen beräknas öppna. Enheten för hemlösa har för närvarande ett flertal klienter som av vårdsamordningsgruppen redan bedömts vara i behov av dessa platser så snart de står klara.

Kvarstående fråga

Verksamheten ska ha HVB- tillstånd och tillståndet handläggs för närvarande på länsstyrelsen. Ett antal kontakter har tagits med både vårdgivaren och länsstyrelsen och allt talar för att tillståndet kommer att utfärdas innan avtalet träder i kraft 2005-03-01.

Organisatorisk tillhörighet på socialtjänstförvaltningen

Eftersom Individorienterade Verksamheter på förvaltningen driver andra stadsövergripande boenden för hemlösa, samt Enheten för hemlösa som förväntas placera ett stort antal hemlösa hos vårdgivaren, föreslår förvaltningen att ansvaret för uppföljning av samverkansavtalet läggs under Individorienterade Verksamheter.